

*Onderwerp*

Vorbereiding Klimaatplan Flevoland

Kern mededeling:

Deze mededeling dient als onderlegger voor het 'peilen en toetsen' in de vergadering van de Integrale Commissie op 05 april 2023. In deze mededeling zijn uitgangspunten uitgewerkt voor de Flevolandse emissiereductie van broeikasgasen en zijn voorstellen geformuleerd over de procesmatige voorbereiding van het provinciaal klimaatplan.

Mededeling:

Op 31 augustus 2022 is in de Commissie RND oriënterend gesproken over de voorbereiding van een provinciaal klimaatplan. Bij mededeling 3037299 is teruggeblikt op hetgeen besproken is en is aangekondigd dat op 08 februari 2023 zal worden 'gepeild en getoetst' welke suggesties uw Commissie wil meegeven aan de verdere inrichting van het proces. Deze bespreking heeft om agenda technische redenen niet kunnen plaatsvinden.

Omdat deze bespreking niet heeft kunnen plaatsvinden, is de actualiteit aangaande de voorbereiding van het Klimaatplan Flevoland in deze mededeling samengevat. De mededeling zal in de vergadering van de Integrale Commissie op 05 april 2023 worden toegelicht, waarna u de gelegenheid wordt geboden hierop te reflecteren. Uw beraadslagingen zullen worden betrokken bij de voorbereiding van een Statenvoorstel dat u voor het zomerreces ter besluitvorming zal worden aangeboden.

1. De klimaatopgave nader beschouwd

Bij de klimaatopgave wordt onderscheid gemaakt tussen klimaatadaptatie en klimaatmitigatie. Bij klimaatadaptatie gaat het om het nemen van maatregelen die de risico's van klimaatverandering zo goed mogelijk opvangen. Dat kan door dijken te verhogen, watergangen te verbreden, andere gewassen te telen en schaduwplekken in steden te creëren. Vanuit de uitvoeringsagenda Klimaat Adaptatie Flevoland (KAF) zijn meerdere projecten geïnitieerd die Flevoland weerbaarder maken tegen klimaatverandering.

Bij klimaatmitigatie gaat het om maatregelen die de opwarming van de aarde zo veel mogelijk beperken door de uitstoot van broeikasgassen te verlagen. Deze mededeling gaat uitsluitend in op klimaatmitigatie en de hierover vastgelegde doelstellingen in de Klimaatwet en de hieraan verbonden maatregelen zoals verwoord in het Klimaatakkoord.

1.1 Verbindende opgave

De opwarming van de aarde heeft grote gevolgen voor mens, dier en milieu. Op nationaal, Europees en mondiaal niveau worden daarom maatregelen genomen om de uitstoot van broeikasgassen zo veel mogelijk te beperken. De opgave loopt als een rode draad door belangrijke provinciale opgaven als de woningbouwopgave, de energietransitie en de transitie van het landelijk gebied. Ook bij de actualisatie van de Omgevingsvisie Flevoland Straks zullen de effecten van klimaatverandering en de gevolgen hiervan voor de ruimtelijke inrichting van onze provincie nadrukkelijk worden betrokken.

Registratienummer

3062633

Datum

15 maart 2023

Afdeling/Bureau

SENB

*Openbaarheid***Openbaar***Portefeuillehouder***Fackeldey, J.A.****Ter kennisname aan PS en burgerleden**

Mededeling

Bladnummer

2

Registratienummer

3062633

Ook het Europees Parlement onderkent de noodzaak tot het vergaand terugdringen van de uitstoot van broeikasgassen en heeft daarom in 2021 besloten de doelstelling voor emissiereductie voor 2030 te verhogen van 49% naar 55% (EU Green Deal Climate Target Plan 2030) en de hieraan verbonden Europese maatregelen op het gebied van ondermeer energiebesparing, de ontwikkeling en het gebruik van alternatieve brandstoffen, het vergroenen van de industrie, het verduurzamen van de landbouw en het aanscherpen van het handelssysteem voor CO₂ emissies.

De klimaatopgave raakt ook aan de duurzaamheidsdoelstellingen zoals geformuleerd door de Verenigde Naties (de SDG's, ofwel de Sustainable Development Goals). De SDG's zijn een kompas voor mondiale uitdagingen waaronder armoede, onderwijs en klimaat. Er zijn 17 doelen geformuleerd, waarbij de doelstellingen 7 (Betaalbare en duurzame energie), 8 (eerlijk werk en economische groei), 11 (duurzame steden en gemeenschappen) en 13 (klimaatactie) het meest aansluiten bij de doelstellingen uit de Klimaatwet en het hieraan verbonden Klimaatakkoord.

1.2 Scope benadering

De Europese Green Deal, de Klimaatwet en het hieraan verbonden Klimaatakkoord richten zich op het terugdringen van de directe uitstoot van broeikasgassen. Deze directe uitstoot wordt de Scope 1 benadering genoemd. Het betreft de directe uitstoot van broeikasgassen vanuit een woonhuis, een onderneming, een gemeente, een regio of een land die het gevolg is van de verbranding van fossiele brandstoffen. Ook de directe uitstoot van andere broeikasgassen, waaronder methaan en lachgas, valt onder de Scope 1 benadering. Alle broeikasgassen die boven het Flevolandse grondgebied worden uitgestoten vallen onder de Scope 1 benadering.

De Scope 2 benadering omvat de indirecte uitstoot van broeikasgassen, veroorzaakt door het gebruik van energie (stroom, warmte) die elders is opgewekt. De opwek van deze energie, en daarmee de uitstoot van broeikasgassen, vindt elders plaats.

In het provinciaal klimaatplan dat zal worden voorbereid, zal uitsluitend worden ingegaan op de Scope 1 benadering, omdat dit aansluit bij de systematiek van het Klimaatakkoord.

2. **Voorstel doelstellingen Klimaatplan Flevoland**

In de Klimaatwet is vastgelegd dat Nederland in 2050 klimaatneutraal moet zijn, of zoveel eerder als mogelijk. In 2030 moet Nederland 55% minder broeikasgassen uitstoten vergeleken met 1990, met als streven een 60% vermindering. Voor Gedeputeerde Staten was dit reden om in 2021 opdracht te geven aan een onderzoeksbureau om de Flevolandse klimaatopgave cijfermatig te onderbouwen. De resultaten van dit onderzoek¹ zijn in de vergadering van de Commissie Ruimte, Natuur en Duurzaamheid toegelicht. In dit onderzoek is de uitstoot broeikasgassen in Flevoland voor 2019 berekend, zoals vermeld in tabel 1.

Tabel 1: De uitstoot van broeikasgassen in Flevoland in 2019 (scope 1).

Domein (klimaattafel)	Uitstoot broeikasgassen Megaton CO ₂ eq.
Opwek elektriciteit (uitstoot Maximacentrale)	1,8
Gebouwde Omgeving	0,3
Mobiliteit	1,1
Landbouw en landgebruik	0,7
Industrie	0,3
Totaal	4,2

In genoemd onderzoek is voorts geconcludeerd dat door een extra inzet van de provincie de uitstoot van broeikasgassen tot 2030 versneld kan worden verlaagd met een bandbreedte tussen de

¹ Verkenning Klimaatplan Flevoland, april 2022, Quintel, Overmorgen en Arcadis (#2941621).

Mededeling

Bladnummer

3

Registratienummer

3062633

0,4 en 0,8 Megaton CO₂ eq. Gedeputeerde Staten hebben deze berekeningen in een bredere context beschouwd en stellen voor navolgende klimaatdoelen voor 2030 als uitgangspunt voor het Klimaatplan Flevoland te nemen (tabel 2).

Tabel 2: Klimaatdoelstellingen 2030 provincie Flevoland (scope 1), per domein (in Megaton CO₂ eq.).

Domein	Uitstoot 2019	Reductie-doelstelling	Doelstelling 2030
Opwek elektriciteit (Maximacentrale)	1,8	--	--
Gebouwde Omgeving	0,3	0,15 (50%)	0,15
Mobiliteit	1,1	0,3 (27%)	0,8
Landbouw en landgebruik (incl. glastuinbouw)	0,7	0,15 (14%)	0,55
Industrie	0,3	0,1 (33%)	0,2
Totaal (excl. Maximacentrale)	2,4	0,70 (29%)	1,70

In het onderstaande worden de hier geformuleerde doelstellingen toegelicht.

2.1 Opwek elektriciteit

Actualiteit

De uitstoot van broeikasgassen door de opwek van elektriciteit is in Flevoland volledig afkomstig van de Maximacentrale. De Maximacentrale voorziet in de landelijke elektriciteitsvoorziening en behoort tot de schoonste energiecentrales van Europa. In deze energiecentrale wordt door verbranding aardgas omgezet in elektriciteit. Door technische aanpassingen, die in 2023 worden doorgevoerd, krijgt de centrale een hoger rendement waardoor de uitstoot van CO₂ zal afnemen. Deze technische aanpassingen maken het ook mogelijk dat de centrale kan draaien op waterstof. Daarmee kan de uitstoot van broeikasgassen vergaand worden gereduceerd. Om dit mogelijk te maken moet er eerst een infrastructuur worden aangelegd. Het is nog niet bekend wanneer deze infrastructuur in Flevoland zal worden gerealiseerd. In 'Energie in Balans Flevoland'² is beschreven hoe Flevoland wil inzetten op de kansen die de waterstofeconomie ons biedt.

Conclusies Quintel

Quintel concludeert dat de Maximacentrale verantwoordelijk is voor ruim 40% van de Flevolandse totale emissie van broeikasgassen (scope 1). Quintel stelt voorts vast dat de provincie hoegenaamd geen invloed kan uitoefenen om de uitstoot van broeikasgassen te verlagen en heeft daarom de Maximacentrale niet in haar scenario berekeningen meegenomen.

Voorstel

De provincie heeft hoegenaamd geen sturingsmogelijkheden om de uitstoot van broeikasgassen door de Maximacentrale te verlagen. De verantwoordelijkheid hiervoor berust primair bij de rijksoverheid en ENGIE. In het provinciaal klimaatplan zal de Maximacentrale daarom buiten beschouwing worden gelaten.

2.2 Gebouwde Omgeving

Actualiteit

Door de energiecrisis in het afgelopen jaar is een deel van de Flevolandse woningen versneld geïsoleerd en zijn warmtepompen geplaatst. Het Rijk heeft afgelopen jaar 300 miljoen euro beschikbaar gesteld om huishoudens die kampen met energiearmoede (huishoudens met een laag inkomen en een energie-onzuinige woning) te ondersteunen met energiebesparende maatregelen. Daarnaast stelt het Rijk vier miljard euro beschikbaar via het Nationaal Isolatieprogramma. Doel van dit programma is 2,5 miljoen woningen te isoleren in de periode tot en met 2030. De nadruk ligt daarbij op de 1,5 miljoen slecht geïsoleerde woningen (label E, F en G). Welk deel van genoemd budget voor de Flevolandse gemeenten beschikbaar komt, is nog niet bekend.

² www.flevoland.nl maart 2022

Mededeling

Bladnummer

4

Registratienummer

3062633

Gelet op de inzet van het rijk mag in elk geval worden verwacht dat in de periode tot 2030 de uitstoot van broeikasgassen vanuit de gebouwde omgeving versneld zal afnemen, ook in Flevoland.

Conclusies Quintel

De uitstoot vanuit de gebouwde omgeving in Flevoland is door Quintel³ berekend op 0,3 Megaton. Deze uitstoot is primair het gevolg gasgestookte CV ketels (inclusief warmwatervoorziening). In het rapport van Quintel is berekend dat versnelde doorvoer van isolerende maatregelen, de versnelde plaatsing van warmtepompen en het stimuleren van klimaatneutrale bedrijventerreinen in 2030 kan leiden tot een reductie van de uitstoot van 0,1 Mton CO₂ eq. (33%).

Voorstel

Gedeputeerde Staten verwacht dat het Nationaal Isolatieprogramma zal leiden tot een significante versnelling van de woningisolatie in Flevoland en stellen daarom voor om voor de gebouwde omgeving in 2030 een hogere emissiereductie te realiseren dan vermeld in de rapportage van Quintel. Daarom wordt vooralsnog uitgegaan van een reductiedoelstelling van 0,15 Mton CO₂ eq. (50%). Bij de verdere voorbereiding van het Klimaatplan zal in nauw overleg met de gemeenten worden afgesteld hoe deze doelstelling kan worden gerealiseerd en welke inspanningen hiervoor nodig zijn.

2.3 Mobiliteit

Actualiteit

Voor de verduurzaming van mobiliteit werkt de provincie samen met de provincie Noord-Holland, de gemeente en de vervoerregio Amsterdam via het Regionale Mobiliteitsprogramma (RMP). Het RMP heeft als doelstelling om voor de provincies Noord Holland en Flevoland samen de broeikasgas uitstoot te verlagen naar 4,2 Megaton CO₂-eq. in 2030. Vanwege de sterke verwevenheid van het vervoersysteem is in het RMP geen onderscheid gemaakt naar de afzonderlijke provincies.

Vanuit het RMP is een 'menukaart duurzame mobiliteit' opgesteld. Dit instrument bevat twintig mogelijke maatregelen en maakt inzichtelijk in hoeverre deze maatregelen de CO₂-uitstoot verminderen en welke investeringen daarvoor nodig zijn. Het zijn maatregelen die zich richten op het verminderen van het gebruik van fossiele brandstoffen, het schoner maken van het vervoer en het blijvend veranderen van het reisgedrag. De menukaart toont ook de bijkomende effecten op leefomgeving, bereikbaarheid, verkeersveiligheid en geluid. Dit helpt organisaties onderbouwde afwegingen te maken en het draagvlak voor de maatregelen te vergroten.

Voor personenvervoer ligt de nadruk in het RMP op het elektrificeren van het wegverkeer. Wet- en regelgeving van Rijk en EU zijn hierin leidend. Recentelijk heeft het Europees Parlement ingestemd met een verbod op de verkoop van nieuwe benzine of dieselauto's vanaf 2035. Het tempo waarmee het elektrificeren van het wagenpark in Nederland kan worden doorgevoerd is mede gerelateerd aan de snelheid waarmee het netcongestievraagstuk kan worden opgelost en de afschrijvingstermijn van fossiel aangedreven auto's. In de periode na 2030 zullen de effecten van het elektrificeren van het wegverkeer op de uitstoot van broeikasgassen naar verwachting dan ook het grootst zijn. In de periode tot 2030 kan wel worden ingezet op verminderen van mobiliteit en de overstap naar meer duurzame vormen van vervoer (fiets, openbaar vervoer) te bevorderen. Met ingang van december 2023 zal bijna 100% van het Openbaar Vervoer in de concessie IJssel-Vecht (geheel Flevoland m.u.v. Almere) zero-emissie zijn. Het gebruik van duurzame vormen van vervoer kan verder worden bevorderd worden door samen met de gemeenten mobiliteitshubs te ontwikkelen waar reizigers gemakkelijk kunnen overstappen. Voor het goederenvervoer kan worden ingezet op het versneld invoeren van zero-emissiezones voor stadslogistiek.

Conclusies Quintel

Quintel heeft berekend dat de uitstoot van broeikasgassen vanuit het Flevolandse vervoersysteem 1,1 Megaton CO₂-eq. bedraagt (scope 1, peiljaar 2019). In haar rapport geeft Quintel aan dat extra provinciale inspanningen kunnen leiden tot een verlaging van de uitstoot van broeikasgassen tussen de 0,16 – 0,41 Megaton CO₂-eq., waarbij als maatregelen ondermeer de versnelde realisatie van

³ Zie voetnoot 1

Mededeling

Bladnummer

5

Registratienummer

3062633

de laadinfrastructuur, de bouw van clean energy hubs, de doorvoering van 'Zero Emissie Stadslogistiek' en de versnelde uitvoering van MaaS⁴.

Voorstel

Met genoemde maatregelen én de afname van het gebruik van fossiele brandstoffen door het wegverkeer mag worden verwacht dat voor 2030 een emissiereductie van 0,3 Megaton CO₂-eq. kan worden gerealiseerd. Deze doelstelling sluit aan op de kabinetsdoelstelling voor mobiliteit (26% reductie ten opzichte van 1990) en past binnen de bandbreedte zoals door Quintel is geformuleerd. In het provinciaal klimaatplan zal daarom voorsnog van deze doelstelling worden uitgegaan.

2.4 Landbouw en landgebruik

Actualiteit

Op 10 februari 2023 heeft de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit een brief⁵ aan de voorzitter van de Tweede Kamer verzonden, waarin de per provincie de reductiedoelen voor de uitstoot van broeikasgassen voor 2030 zijn gedefinieerd. In deze brief is voor Flevoland een reductieopgave van 0,1 Megaton CO₂-eq. voor de uitstoot van broeikasgassen uit de veehouderijsectoren en de bodem. Deze doelstelling is leidend bij de verdere uitwerking van het Provinciaal Programma voor het Landelijk Gebied. Genoemde opgave kan worden gerealiseerd door een ander grondgebruik en door het nemen van maatregelen op bedrijfsniveau (andere vormen van mestaanwending, stalaanpassingen, voermaatregelen).

Conclusies Quintel

Quintel heeft berekend dat de uitstoot van broeikasgassen vanuit de Flevolandse landbouw (inclusief glastuinbouw) en het landgebruik 0,7 Megaton CO₂-eq. bedraagt (scope 1, peiljaar 2019). Deze uitstoot is voor meer dan de helft afkomstig van veehouderijbedrijven en wordt veroorzaakt door de uitstoot van methaan. In haar rapport geeft Quintel aan dat extra provinciale inspanningen kunnen leiden tot een verlaging van de uitstoot van broeikasgassen tussen de 0,11 – 0,25 Megaton CO₂-eq., waarbij op provinciaal niveau kan worden ingezet op ondermeer innovatie, duurzaam bodembeheer en inzet van geothermie in de glastuinbouw.

Voorstel

In het Klimaatplan zal worden uitgegaan van een reductieopgave van 0,1 Megaton CO₂-eq. voor de uitstoot van broeikasgassen uit de veehouderijsectoren en de bodem, overeenkomstig de kamerbrief van 10 februari 2023. In deze brief is de opgave voor de glastuinbouw niet meegenomen. Voor Flevoland ligt hier evenwel een belangrijke opgave. Flevolandse glastuinders zijn naarstig op zoek naar alternatieven voor aardgas. In het provinciaal klimaatplan zal daarom, naast de door de minister geformuleerde opgave, worden uitgegaan van een reductieopgave van 0,05 Megaton CO₂-eq. voor de glastuinbouw.

2.5 Industrie en MKB

Actualiteit

Voor het Flevolandse MKB bestaat de verplichting energiebesparende maatregelen door te voeren die in 5 jaar of minder kunnen worden terug verdiend. Deze verplichting wordt nog onvoldoende nageleefd. Het kabinet heeft eerder deze maand ruim € 270 mln. beschikbaar gesteld voor de verduurzaming van de industrie (Kamerbrief van 7 maart 2023). Vanuit dit budget kunnen subsidies worden verstrekt aan bedrijven die innoveren of investeringen doen om de uitstoot van CO₂ te verminderen. Ook Flevolandse bedrijven kunnen hiervan profiteren.

De provincie is recentelijk met een verkenning gestart om samen met de 100 grootste gasverbruikers na te gaan hoe zij kunnen verduurzamen en kunnen overschakelen op duurzame energiebronnen. Hierbij is een belangrijke rol weggelegd voor het Energie Expertisecentrum Flevoland (EEF).

⁴ Mobility as a Service, deur-tot-deur begeleiding openbaar vervoer.

⁵ [Voortgang integrale aanpak landelijk gebied, waaronder het NPLG | Kamerstuk | Rijksoverheid.nl](#)

Mededeling

Bladnummer

6

Registratienummer

3062633

Conclusies Quintel

Quintel heeft berekend dat de uitstoot van broeikasgassen vanuit de Flevolandse industrie 0,3 Megaton CO₂-eq. bedraagt (scope 1, peiljaar 2019). Deze uitstoot is voor circa de helft afkomstig van de verbranding van fossiele brandstof. Het resterend deel van de uitgestoten broeikassen komt vrij bij bedrijfsprocessen. In haar rapport geeft Quintel aan dat extra provinciale inspanningen kunnen leiden tot een verlaging van de uitstoot van broeikasgassen tussen de 0,03 – 0,07 Megaton CO₂-eq.

Voorstel

Gelet op de stimuleringsmaatregelen die in 2023 door het rijk worden opengesteld wordt voor het klimaatplan wordt vooralsnog uitgegaan van een reductiedoelstelling die iets hoger is dan door Quintel in haar rapport heeft berekend. In het klimaatplan zal daarom worden uitgegaan op een verlaging van de uitstoot tussen de 0,05 - 0,1 Mton CO₂-eq., waarbij op provinciaal niveau zal worden ingezet op stimulering van de elektrificatie van bedrijfsprocessen en handhaving van de energiebesparingsplicht.

3. Burgerbetrokkenheid

In mededeling 3037299 is vermeld dat aan bureau Kiekendiefperspectief opdracht is verleend om Diepte Interviews af te nemen bij vertegenwoordigers van het Flevolandse bedrijfsleven en ngo's. Genoemd onderzoeksbureau heeft middels internetconsultatie ook aan Flevolandse hun mening gevraagd over het vigerend klimaatbeleid. De resultaten van beide onderzoeken zijn als bijlagen toegevoegd en worden onderstaand samengevat.

3.1 Resultaten Diepte Interviews samengevat

Vertegenwoordigers van 14 organisaties hebben hun medewerking verleend aan een vraagesprek. De resultaten van deze gesprekken zijn in een samenvattend en geanonimiseerd verslag (#3062015) verwerkt en gerubriceerd naar ervaren belemmeringen en verwachtingen ten aanzien van de rol van de overheden. Ook benoemde uitdagingen en urgenties voor Flevoland zijn in de rapportage opgenomen.

Als belangrijkste belemmeringen worden de netcongestie, de tekorten op de arbeidsmarkt en de relatief hoge kosten om klimaatmaatregelen door te voeren genoemd. Diverse stakeholders hebben aangegeven een samenhangende, geïntegreerde en programmatische aanpak te missen en pleiten voor een meer samenhangend meerjarenbeleid en een meer sturende en regisserende overheid. Vrijwel alle deelnemers hebben aangegeven graag betrokken te willen blijven bij de verdere uitwerking van de provinciale klimaatopgave.

3.2 Resultaten Panelraadpleging samengevat

1208 Flevolandse (18 jaar en ouder) hebben middels internetconsultatie een vragenlijst ingevuld. De resultaten van deze internetconsultatie zijn beschreven in de rapportage 'Inzet Klimaatdoelen Flevoland' (# 3062016). Ruim 60% is bezorgd over klimaatverandering en meer dan de helft van de deelnemers geeft aan in de afgelopen 5 jaar geïnvesteerd te hebben in maatregelen om het gebruik van energie te verlagen. De kosten en/of wachttijd voor de aanschaf van een elektrische auto, een warmtepomp of zonnepanelen zijn voor 46% van de deelnemers een belemmering om te investeren in energie besparende maatregelen.

Iets meer dan de helft van de Flevolandse (56%) is van mening dat de provincie Flevoland het maximaal haalbare moet doen om klimaatverandering tegen te gaan. Daarbij worden het isoleren van huizen en het uitbreiden van de netwerkcapaciteit als meest urgent benoemd.

Mededeling

Bladnummer

7

Registratienummer

3062633

3.3 Concluderend

De resultaten van de Panelraadpleging en de Diepte Interviews geven vooralsnog voldoende inzicht in de mening van Flevolandse over de klimaatopgave. Meer dan de helft van de Flevolandse (60%) geeft aan bezorgd te zijn over de gevolgen van klimaatverandering en heeft in het recente verleden gericht geïnvesteerd om het energieverbruik te verlagen. Deze conclusies sluiten aan bij de hoofdconclusies uit het onderzoek onder ruim 10.000 Nederlanders, zoals in 2021 uitgevoerd door de TU-Delft⁶.

In zowel de Panelraadpleging als de Diepte Interviews wordt gerefereerd aan de rol van de overheden. In de Diepte Interviews is door diverse stakeholders aangegeven dat er behoefte is aan meer sturing op de te realiseren klimaatdoelen en een duidelijke regierol door 'de overheid'. Ook wordt het belang onderstreept van een gerichte samenwerking tussen provincies, gemeenten en maatschappelijke organisaties.

De betrokkenheid bij de klimaatopgave onder de mensen die hun medewerking hebben verleend aan de Diepte Interviews was groot. Gedeputeerde Staten zijn dan ook verheugd te kunnen vaststellen dat vrijwel alle geïnterviewden betrokken willen blijven bij de verdere uitwerking van de provinciale klimaatopgave.

4. **Voorstellen inrichting proces**

De resultaten uit de Panelraadpleging en de Diepte Interviews sterken Gedeputeerde Staten in de overtuiging om een provinciaal Klimaatplan voor te bereiden, in nauwe samenwerking met mede overheden, vertegenwoordigers van het Flevolandse bedrijfsleven en relevante maatschappelijke organisaties. Gedeputeerde Staten hebben daarbij de volgende werkstructuur voor ogen

4.1 Stuurgroep, werkgroep, klankbordgroep

1. De inrichting van een ambtelijke Werkgroep die inhoudelijk en procesmatig verantwoordelijk is voor de voorbereiding van het Provinciaal Klimaatplan Flevoland.
2. De inrichting van een Klankbordgroep met vertegenwoordigers van bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties.
Hierbij zullen in elk geval de mensen worden uitgenodigd die hun medewerking hebben verleend aan de Diepte Interviews.
3. De inrichting van een ambtelijk én bestuurlijk overleg met mede overheden, met als inzet om de afstemming en samenwerking tussen overheden te borgen.

Bij de verder inrichting van het proces zal Gedeputeerde Staten nadrukkelijk verkennen hoe de werkstructuren die zijn en worden ingericht in het kader van het RES proces en de voorbereiding van de Omgevingsvisie kunnen worden ingezet bij de verdere uitwerking van de Flevolandse klimaatopgave.

Bij het proces zal Gedeputeerde Staten ook de conclusies en aanbevelingen van de Klimaatraad betrekken. De Klimaatraad is een onafhankelijke wetenschappelijke raad die adviseert over het Nederlandse klimaatbeleid. De Klimaatraad is eind 2022 bij Koninklijk Besluit ingesteld en zal naar verwachting in de tweede helft van 2023 haar eerste advies uitbrengen.

4.2 Burgerklankbordgroep

Om de maatschappelijke betrokkenheid te borgen is Gedeputeerde Staten voornemens in de tweede helft van 2023 een burgerklankbordgroep samen te stellen. Deze klankbordgroep zal

⁶ Rapportage 'Brede steun voor ambitieus klimaatbeleid als aan vier voorwaarden is voldaan', TU Delft, aangeboden aan de voorzitter van het Voortgangsoverleg Klimaatpakket, de heer Ed Nijpels op 17 juni 2022. Zie ook mededeling #3037299.

Mededeling

Bladnummer

8

Registratienummer

3062633

worden gevraagd advies uit te brengen over het ontwerp klimaatplan. Dit advies zal worden betrokken bij de voorbereiding van het voorstel, zoals dat aan uw Staten in het voorjaar van 2024 ter besluitvorming zal worden voorgelegd. Randvoorwaardelijk hierbij is dat er voldoende budget beschikbaar is om het burgerpanel te installeren en te begeleiden.

4.3 Planning

Bij de uitwerking van het Provinciaal Klimaatplan hebben wij de volgende planning voor ogen:

	Datum	Actie
1.	5 april 2023	De in deze mededeling verwoorde doelstellingen en procesinrichting zullen ter peiling en toetsing worden geagendeerd in de vergadering van de Integrale Commissie.
2.	Juni 2023	Aanbieden PS voorstel 'startnotitie klimaatplan Flevoland'.
2.	Oktober 2023	Wordt aan uw Staten een voortgangsrapportage gezonden waarin de werkstructuur verder zal zijn uitgewerkt en de contouren van het provinciaal klimaatplan zullen worden geschetst.
3.	November 2023	Bemensing Burgerklankbordgroep.
4.	Januari 2024	Verzoek aan de Burgerklankbordgroep om advies uit te brengen.
5.	Voorjaar 2024	Wordt aan uw Staten een Ontwerp Klimaatplan Flevoland gezonden.
6.	Zomer 2024	Is besluitvorming door uw Staten voorzien.

Bijlagen

Naam bijlage:		eDocs nummer:	Openbaar in de zin van de Woo
Eindrapportage Diepte interviews Kiekendiefperspectief		3062015	Ja
Eindrapportage Panelraadpleging Kiekendiefperspectief		3062016	Ja
Mededeling PS Proces Klimaatplan Flevoland		3037299	Ja
Rapport Verkenning Klimaatplan Flevoland		2941621	Ja